

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Ο ΧΡΥΣΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΠΕΡΛΟΓΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ

(Κυριακή ΙΗ' - 30 Σεπτεμβρίου)

Αναφέρεται σε σύγχρονο βιβλίο που κυκλοφορεί, ότι στον πλανήτη μας, σ' όλα τα κράτη, υπάρχουν περίπου 35 εκατομμύρια νόμοι. Και μ' αυτούς τους νόμους προσπαθούν τα κράτη να επιβάλλουν την δικαιοσύνη και να αναχαιτίσουν το κάθε λογής κακό και την κάθε παρανομία. Προσπαθούν να ρυθμίσουν, ώστε οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων να είναι ομαλές και να μη καταντά η κοινωνία μας ζούγκλα. Μ' άλλα λόγια οι άνθρωποι νόμοι είναι τα αναχώματα, τα υδατοφράγματα, με τα οποία προσπαθεί η κοινωνία μας να μη τη πνίξει ο ορμητικός ωκεανός του κακού.

Όλοι ωστόσο αυτοί οι νόμοι θα ήταν άχρηστοι. Όλα τα κοινοβούλια –τα εργοστάσια αυτά παραγωγής νόμων– θα ήταν άχρηστα, αν είχε τη στοιχειώδη λογική ο άνθρωπος ν' ακούσει και να εφαρμόσει ένα και μοναδικό νόμο. Ο νόμος αυτός ούτε περίπλοκος είναι, ούτε δυσνόητος ώστε να χρειάζονται δικηγόροι για την ερμηνεία του, ούτε αποτελείται από 40.000 σελίδες όπως το δίκαιο της Ε.Ο.Κ.. Ο νόμος αυτός αποτελείται μόνο από δώδεκα λέξεις, περιέχεται στο κατά Λουκά ευαγγέλιο (6,31), και αναφέρει τα εξής: **«καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, και υμείς ποιείτε αυτοίς ομοίως».**

Όλα τα καθήκοντα του ανθρώπου προς τον συνάνθρωπο του, όλες οι υποχρεώσεις του, συμπυκνωμένες μόνο σε δώδεκα λέξεις. Αυτό όπως καταλαβαίνετε μόνο ένας θα μπορούσε να το κατορθώσει. Μόνο ο θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός θα μπορούσε να δώσει τον χρυσό αυτό κανόνα. Είναι τόσο μικρός σε έκταση, ώστε μπορεί να τον αποστηθίσει ο καθένας. Είναι τόσο απλός, ώστε μπορεί και ο πλέον αγράμματος να τον κατανοήσει πλήρως. Είναι τόσο πλήρης, ώστε να μη υπάρχει ανάγκη συμπληρώσεως με άλλες επιταγές. Είναι τόσο βαθύς και σοφός, ώστε όλη η σοφία του κόσμου και όλες οι θεωρίες των φιλοσόφων να φαντάζουν μπροστά του σαν ψελλίσματα νηπίων.

* * *

Βέβαια υπήρχε και στη Παλαιά Διαθήκη το «ο μισείς, μηδενί ποιήσης» (Τωβίτ 4,15). Τούτο όμως είναι ατροφικό και μόνο την αρνητική πλευρά εκφράζει. Περιορίζεται στο να μη κάνεις κακό, δεν λέει να κάνεις και το καλό. Το ίδιο υποστήριζαν και εθνικοί συγγραφείς όπως ο Σωκράτης. **Ενώ ο χρυσός κανών του Κυρίου δια πρώτη φορά περικλείει και την θετική πλευρά.**

Ο Κύριλλος Αλεξανδρείας παρατηρεί, ερμηνεύοντας το ρητό αυτό, ότι ο Χριστός ως καρδιογνώστης, επειδή ξέρει ότι πάνω απ' όλα έχουμε τον εαυτό μας και πρώτα-πρώτα κοιτάζουμε το συμφέρον μας, βάζει την αγάπη προς τον εαυτό μας, ως κριτήριο του τι πρέπει να κάνουμε προς τους άλλους. Αυτό το χωρίο «και καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, και υμείς ποιείτε αυτοίς ομοίως» είναι ολόιδιο με το άλλο χωρίο της αγίας Γραφής, το «αγαπήσεις τον πλησίον σου ως εαυτόν». Και κει η αγία Γραφή μας δείχνει πόσο πρέπει ν' αγαπάμε τον πλησίον μας: τουλάχιστον όσο τον εαυτό μας.

Αυτό όμως που είπε ο Χριστός και που είναι ανώτερο της κοινής ηθικής, ανώτερο αυτών που λέγανε οι αρχαίοι «ο συ μισείς, ετέρω μη ποιήσης», εν τούτοις για τον χριστιανισμό είναι η βάση. Είναι το πρώτο σκαλί που πατά ο χριστιανός για να προχωρήσει στη κορυφή της χριστιανικής τελειότητας.

Το δεύτερο σκαλί ποιο είναι; Είναι ένας υπέρλογος κανόνας. Ένας κανόνας που δύσκολα κατανοεί η ανθρώπινη λογική. Είναι η εντολή του Χριστού, ότι η αγάπη προς τον πλησίον πρέπει να είναι όχι μόνο ίση προς τον εαυτό μας, αλλά και ανιδιοτελής χωρίς να περιμένει αμοιβή ή ανταπόκριση και χωρίς σκοπιμότητα.

«Και ει αγαπάτε τους αγαπώντας υμάς, ποία υμίν χάρις εστί; και γαρ οι αμαρτωλοί τους αγαπώντας αυτούς αγαπώσι» (Λουκ. 6,32). Εάν αγαπάτε αυτούς που σας αγαπούν, τότε η αγάπη σας είναι σκόπιμη και ιδιοτελής. Αυτό το κάνουν και οι αμαρτωλοί. Και οι άνθρωποι που είναι έξω από τον χριστιανισμό. Ακόμη και οι άνθρωποι του υποκόσμου αγαπούν τους συντρόφους τους. Εν τοιαύτη περιπτώσει τι σας οφείλει ο Θεός ή ο πλησίον; Για πιο ευχαριστώ είσθε άξιοι και για ποια ευγνωμοσύνη;

Και συνεχίζει ο Λουκάς: **«και εάν αγαθοποιήτε τους αγαθοποιώντας υμάς, ποία υμίν χάρις εστί; και γαρ οι αμαρτωλοί το αυτό ποιούσι. και εάν δανείζητε παρ' ων ελπίζετε απολαβείν, ποία υμίν χάρις εστί; και γαρ αμαρτωλοί αμαρτωλούς δανείζουσιν ίνα απολάβωσι τα ίσα».** Από το συναίσθημα (ει αγαπάτε..), προχωρεί στην πράξη (εάν αγαθοποιήτε..), και τονίζει στο τέλος ότι δεν επιτρέπεται και η σκοπιμότητα (εάν δανείζητε..). Έτσι καταλήγει στη πλήρη διατύπωση της εντολής που αποτελεί το Α και το Ω της χριστιανικής ηθικής και της χριστιανικής τελειότητας. «Πλην αγαπάτε τους εχθρούς υμών και αγαθοποιείτε και δανείζετε μηδέν απελπίζοντες».

«Καλά όλα αυτά» θα πει κάποιος. «Και ποιο θα είναι το κέρδος, ποιο το όφελος απ' αυτή τη συμπεριφορά; Ποιο θα είναι το έπαθλο, το βραβείο, σ' αυτό το δύσκολο αγώνα της αγάπης»; Ο ευαγγελιστής Λουκάς μας απαντά: **«και έσται ο μισθός υμών πολύς, και έσεσθε υιοί υψίστου**, ότι αυτός χρηστός έστιν επί τους αχαρίστους και πονηρούς. Γίνεσθε ον οικτίρμονες, καθώς και ο πατήρ υμών οικτίρμων εστί».

Δηλαδή η αμοιβή σας, εν πρώτοις, θα είναι τεράστια.

Η αμοιβή του Χριστού, που πάνω στον σταυρό συγχώρησε τους σταυρωτές του, διδάσκοντας και έμπρακτα, όσα δίδαξε θεωρητικά, ήταν να κερδίσει εν πρώτοις τον ληστή και μετά όλους όσους πίστεψαν και μετανόησαν. Διότι η κραυγή «Πάτερ, άφες αυτοίς· ου γαρ οίδασι τι ποιούσι» (Λκ. 23,34), λένε οι πατέρες της Εκκλησίας, έσπασε την πέτρινη καρδιά του ληστή, ο οποίος χωρίς να δει θαύματα ή να παραστεί στη βάπτισμα και την μεταμόρφωση του Χριστού, χωρίς ν' ακούσει το κήρυγμα του, πίστευσε στην Θεανθρώπινη φύση του Χριστού, σε μια στιγμή που η κοινή γνώμη των Ιεροσολύμων τον καταδίκαιζε, ξευτελίζοντάς τον κατά τον χειρότερο τρόπο. Έσπασε όμως διαχρονικά και την πέτρινη καρδιά όλων όσων μετανόησαν.

Η αμοιβή η δική μας ποία θα είναι; Αν υπακούσουμε στον Κύριο θα κερδίσουμε τον παράδεισο, την αιώνια ευτυχία και χαρά. Θα γίνουμε πραγματικά παιδιά του Θεού. Πόσο στενοχωριόμαστε όλοι μας, αν κάποιος αμφισβητήσει ότι είμαστε γνήσια παιδιά των γονέων μας; Πόσο θέλουμε να είμαστε πραγματικοί και γνήσιοι απόγονοι; Το ίδιο ας επιζητούμε και στις σχέσεις μας με το Θεό. **Να είμαστε γνήσια και όχι νόθα παιδιά του.** Και αυτό μας το ξασφαλίζει το ν' αγωνισθούμε σκληρότατα, ν' αποκτήσουμε την αγάπη του προς πάντας, αγαθούς και πονηρούς.

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης